

mgr Paweł Garbuzik

Streszczenie rozprawy doktorskiej nt.:

Postawy interpersonalne młodzieży wobec edukacji międzykulturowej

Przedmiotem rozprawy są postawy interpersonalne młodzieży szkół ponadpodstawowych wobec edukacji międzykulturowej z terenu miasta Kielce i powiatu kieleckiego województwa świętokrzyskiego.

Głównym jej celem jest odpowiedź na pytanie jakie są postawy interpersonalne młodzieży wobec edukacji międzykulturowej?

Praca dostarcza odpowiedzi na szereg szczegółowych pytań dotyczących postaw młodzieży wobec edukacji międzykulturowej, uwzględniając trzy komponenty postaw, tj. poznawczy, emocjonalny i behawioralny, mianowicie:

- Jaka jest ocena wiedzy o innych kulturach, mniejszościach narodowych i etnicznych?
- Jakie były cele realizowanych zajęć (treści) z zakresu edukacji międzykulturowej?
- Jaki jest poziom tolerancji wobec „innych” oraz co wnosi obecność przedstawicieli innych kultur, mniejszości narodowych i etnicznych?
- Jakie są cechy relacji z przedstawicielami innych kultur, mniejszości narodowych i etnicznych?
- Czy szkoły ponadpodstawowe podejmują inicjatywy na rzecz integracji uczniów z innych kultur, mniejszości narodowych i etnicznych i jakie są ich implikacje?

Rozprawa doktorska jest rezultatem własnych zainteresowań badawczych i doświadczeń oraz naukowych inspiracji w zakresie wielokulturowości i międzykulturowości. Ponadto powodem podjęcia niniejszego tematu w rozprawie doktorskiej jest rosnąca popularność i istotność zagadnień związanych z wyzwaniem zróżnicowania kulturowego społeczeństw, postawami wobec „inności” oraz wielokulturowości i międzykulturowości w edukacji.

Rozprawa składa się z pięciu rozdziałów. Rozdział pierwszy traktuje o postawach i ich społecznych kontekstach. Określa między innymi pojęcie postawy w ujęciu interdyscyplinarnym, przedstawia klasyfikacje i koncepcje postaw, ich cechy, źródła oraz sposoby kształtowania i zmian postaw oraz prezentuje postawy Polaków wobec osób odmiennych kulturowo w świetle literatury i badań.

W rozdziale drugim zostały przedstawione źródła i następstwa zróżnicowania społeczeństw, wzajemne przenikanie się odmienności na przestrzeni dziejów Polski począwszy od kształtowania się państwowości polskiej, a także mniejszości narodowe i etniczne współcześnie zamieszkujące Polskę i region świętokrzyski, problematykę zjawisk migracyjnych oraz ochrony mniejszości w świetle międzynarodowych i polskich regulacji prawnych.

Rozdział trzeci został poświęcony: wielokulturowości jako źródle wyzwań i zadań dla współczesnej edukacji oraz edukacji międzykulturowej – narodzinom jej koncepcji, jej celom i zadaniom, istotnym regułom postępowania oraz charakterystycznym metodom nauczania oraz technikom pracy. Ponadto w rozdziale tym przedstawione zostały regulacje dotyczące edukacji międzykulturowej w świetle międzynarodowych i polskich unormowań prawnych oraz treści z zakresu edukacji międzykulturowej w podstawie programowej polskiej szkoły ponadpodstawowej.

Rozdział czwarty poświęcony został metodologii badań własnych, a w rozdziale piątym zostały zaprezentowane wyniki przeprowadzonych badań oraz ich analiza.

Rozdział szósty obejmuje dyskusję wyników.

Z kolei dalsza część rozprawy obejmuje niezwykle istotne wnioski do praktyki pedagogicznej.

Słowa kluczowe: Zróżnicowanie, międzykulturowość, postawy, młodzież, edukacja